

Mottagare

Regionstyrelsens arbetsutskott

Remiss SOU 2025:68 Nya samverkansformer, modern byggnads- och reparationsberedskap – för ökad försörjningsberedskap

Förslag till beslut

- Regionstyrelsen beslutar att överlämna förslag till yttrande till Klimat- och näringslivsdepartementet som Region Gotlands remissvar.

Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Sammanfattning

Betänkandet SOU 2025:68 stärker statens roll och ramverk för försörjningsberedskap men kommunernas roll består och får nya krav i form av upphandlingsmedvetenhet och beredskapsplanering. För Region Gotland blir det särskilt viktigt att ta höjd för sina unika förutsättningar och integrera beredskapsperspektivet i sina upphandlingar och verksamhetsplaner.

Ärendebeskrivning

Utredningen har i uppdrag att kartlägga vilka varor och tjänster som är väsentliga för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet och att föreslå förbättringar för svensk försörjningsberedskap.

Delar av betänkandet:

Utveckling av nya samverkansformer mellan offentlig verksamhet och näringsliv för beredskap.

Förslag på författningsändringar, bland annat att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ska få utökade uppgifter, t.ex. föra register över "försörjningsberedskapsavtal".

Upphandlingsregelverk: att det ska införas krav på att vid upphandling beakta försörjningsberedskap, när det är motiverat.

Bedömning

Region Gotland delar SKR:s bedömningar i yttrandet och vill särskilt poängtera att kommuner och regioner bör omfattas av möjligheten att ingå F-avtal. Det är i många fall kommunen eller regionen som är avtalspart för de mest kritiska funktionerna.

Region Gotland betonar i likhet med SKR vikten av att kommuner och regioner får tillräcklig finansiering för att bygga upp ett motståndskraftigt civilt försvar. Region Gotland vill särskilt belysa detta behov utifrån Gotlands strategiska läge och roll inom totalförsvaret.

För Region Gotland finns ett par särskilda aspekter att uppmärksamma:

Gotland är Sveriges enda ö-region och har både kommunalt och regionalt ansvar. Detta betyder att många uppdrag är i ett geografiskt läge med extra krav såsom logistik, försörjning, transport, beroende av fastland. (Remissvar över betänkandet Motståndskraft i samhällsviktiga tjänster (SOU 2024:64)

Eftersom utredningen ställer krav på upphandling och beredskapsplanering, får Gotland som ö-region viss extra betydelse: förmågan att säkra leveranser, infrastrukturer och tjänster som är sårbara för avbrott är större än i kontinentala kommuner.

Eftersom kommunens roll inte minskar enligt utredningen, men kraven/riskerna blir höga för platser med särskilda logistik- och försörjningsutmaningar, blir det viktigt för Region Gotland att:

- Utvärdera hur upphandlingsrutiner och avtal ser ut med tanke på beredskap.
- Säkerställa att det finns tydliga planer för vad som händer vid störningar (t.ex. transporter, el, internet, byggnadsreparationer etc).
- Bevaka att finansiering och stöd finns för att hantera skiftande kostnader och risker för en ö-region.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

Rättslig grund/rättsligt perspektiv

- **Ekonomiskt perspektiv**
Kommuner får ett utökat ansvar att väga in beredskapsaspekter i sina upphandlingar.
- **Jämställdhetsperspektiv** Ej aktuellt
- **Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv** Gotland är Sveriges enda ö-region och har både kommunalt och regionalt ansvar. Detta betyder att många uppdrag är i ett geografiskt läge med extra krav såsom logistik, försörjning, transport, beroende av fastland
- **Klimat- och miljöperspektiv** Ej aktuellt

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens yttrande
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-31

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Lisa Nordahl
Säkerhetsdirektör

Skickas till

Nämnder och bolag.
Klimat- och näringslivsdepartementet